

Kunst in opdracht

tekst:
Lotte ten Voorde
fotografie:
Jeroen Wandemaker

Schuilkerk voor Smienten

De contouren van een eenvoudig kerkje weerspiegelen in het gladde water. Als de wind opsteekt, en rimpelingen in het meer doet ontstaan, deint het bouwwerk zachtjes mee. De constructie draait langzaam om zijn as zodat de toren in de wind komt te liggen en de Smient bovenop zijn snavel fier in de wind kan steken.

Het drijvende kerkje is een kunstwerk van BROOS; het pseudoniem van kunstenaarsduo Zeger Reyers en Pietertje van Splunter. Het werk werd in opdracht van Centrum Beeldende Kunst Utrecht gemaakt, in het kader van het kunstenplan *Zangsporen*. CBKU hoopt door artistieke ingrepen in het

**Broos,
Schuilplaats voor Anas
Penelope (2008)**

landschap niet alleen het landschap op zich, maar ook de (cultuur)historie onder de aandacht te brengen en zo een meerwaarde te creëren voor de bezoeker.

De houten constructie is een vrije interpretatie van een kerk die de kunstenaars in IJsland zagen en de katholieke schuilkerk die in de 17e en 18e eeuw op een steenworp afstand van het water stond. Je bereikt het water (dat heel toepasselijk 'De Eend' heet) door het Oortjespad te volgen; de tolweg die katholieken vroeger namen om bij de kerk te komen. In en rond die plas overwintert elk jaar een populatie Smienten. Deze Scandinavische eenden zijn, wanneer ze zich niet in aangewezen en beschermde gebieden bevinden, erg kwetsbaar voor jagers. De kerk vormt niet alleen een symbolische veilige haven voor de eenden, maar refereert tegelijk aan de vroegere schuilkerk en de strijd die de katholieke bevolking voerde om gelijke rechten te krijgen.

Transparant

De kerk drijft op een ponton in het midden van de plas en wordt met twee ankers op zijn plek gehouden. Het werk is opgebouwd uit zwarte houten latten met tussenruimtes, zodat je het landschap er doorheen ziet. De zwarte kleur verwijst naar de teer die lokale boeren van oudsher gebruiken om hun schuren mee

te behandelen. Door het materiaalgebruik en de transparantie, valt het werk in eerste instantie niet heel erg op. Een mooie en logische manier om de functie van schuilplaats en de referentie aan het verleden - soms wel, soms niet aanwezig - te verbeelden.

Reyers en Van Splunter werken ook solo aan projecten waarin de dagelijkse omgeving, de menselijke biotoop, vaak het uitgangspunt is. Beiden zoeken in hun werk naar kleine veranderingen die het gebruik van de ruimte en het gedrag van de mensen in die ruimte beïnvloeden. Vormen en betekenissen veranderen voortdurend en zetten mensen op het verkeerde been, dwingen hen met andere ogen te kijken en zich aan te passen. Als BROOS werken zij vooral aan projecten waarbij de eigenschappen en geschiedenissen van een locatie het uitgangspunt vormen voor een nieuwe, andere beleving van die plek.